

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
Факультет української й іноземної філології та мистецтвознавства

Кафедра англійської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Сергій ОКОВИТИЙ

« 12 » 02 2024 р.

ПОГОДЖЕНО

В.о. проректора

з науково-педагогічної роботи

Наталія ГУК

« 12 » 02 2024 р.

ПРОГРАМА
АТЕСТАЦІЙНОГО ЕКЗАМЕНУ

за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти
за спеціальністю 014 Середня освіта
Предметна спеціальність: 014.02 Середня освіта
(Мова та зарубіжна література (англійська))
Освітня програма: Середня освіта: Англійська мова і література»
Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

Розглянуто на засіданні вченої ради
факультету української й іноземної
філології та мистецтвознавства
від «16» січня 2024 р., протокол № 7
Голова вченої ради Уд (Ірина ПОПОВА)

Дніпро
2024

Укладачі програми:

1. Анісімова А.І., кандидат філологічних наук, завідувачка кафедрою англійської філології;
2. Пахомова О.В., гарант освітньої програми, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри англійської філології;
3. Яшкіна В.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;
4. Волкова М.Ю., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;
5. Сафонова Н.А., кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської філології;
6. Власенко Н.І., кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури;
7. Ватченко С.О., кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури;
8. Потніцева Т.М., кандидат філологічних наук, професор кафедри зарубіжної літератури;
9. Пічугіна Т.Є., кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури;
10. Левченко О.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри зарубіжної літератури.

Програма ухвалена на засіданні кафедри англійської філології
від « 10 » січня 2024 р., протокол № 8

Завідувачка кафедри _____ (Алла АНІСІМОВА)
(підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Програма ухвалена на засіданні кафедри зарубіжної літератури
від « 15 » січня 2024 р., протокол № 7

В.о. завідувача кафедри _____ (Олена МАКСЮТЕНКО)
(підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Програма ухвалена на засіданні кафедри педагогічної та вікової психології
від « 11 » січня 2024 р., протокол № 5

Завідувачка кафедри _____ (Олена ДИСА)
(підпис) _____ (ім'я та прізвище)

Програма ухвалена на засіданні кафедри педагогіки та спеціальної освіти
від « 15 » січня 2024 р., протокол № 6

Завідувачка кафедри _____ (Людмила НІКОЛЕНКО)
(підпис) _____ (ім'я та прізвище)

та на засіданні науково-методичної ради факультету української й
іноземної філології та мистецтвознавства

від « 15 » січня 2024 р., протокол № 5

Голова _____ (Ірина ШПІТЬКО)
(підпис) _____ (ім'я та прізвище)

1. ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Атестаційний екзамен здобувачів вищої освіти – це підсумковий контроль рівня знань, умінь та навичок випускника університету, які він повинен продемонструвати для підтвердження відповідності набутих ним компетентностей до нормативних вимог.

Завданням атестаційної комісії є комплексна перевірка й оцінка науково-теоретичної та практичної фахової підготовки випускників Університету з метою встановлення відповідності їх кваліфікаційного рівня до вимог стандартів вищої освіти, освітньо-професійних програм, навчальних планів і програм підготовки.

Програма атестаційного екзамену розроблена згідно нормативних документів Міністерства освіти і науки України та передбачає перевірку якості засвоєння знань з основних дисциплін циклу професійної підготовки, передбачених навчальним планом спеціальності 014.02 Середня освіта (Мова та зарубіжна література (англійська)). Програма складена на базі дисциплін:

1. Лексикологія основної іноземної мови.
2. Стилїстика і культура основної іноземної мови.
3. Основна іноземна мова (англійська).
4. Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови.
5. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження».
6. Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.
7. Історія зарубіжної літератури XIX ст.
8. Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.
9. Історія зарубіжної літератури XX ст.
10. Педагогіка.
11. Психологія.
12. Методика викладання основної іноземної мови (англійської) в загальноосвітніх навчальних закладах.
13. Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах.

При складанні атестаційного екзамену студенти повинні виявити наступні програмні компетентності:

- Здатність застосовувати сучасні методи й освітні технології навчання.
- Здатність отримати базові уявлення про мову як особливу знакову систему, її природу та функції, про генетичну і структурну типологію мов світу; фонетичний, лексичний, граматичний рівні мови.
- Здатність дотримуватися сучасних мовних норм (з іноземної та державної мови), володіти іноземною мовою на рівні не нижче C1,

- використовувати різні форми й види комунікації в освітній діяльності, обирати мовні засоби відповідно до стилю й типу тексту.
- Здатність використовувати когнітивно-дискурсивні вміння, спрямовані на сприйняття й породження зв'язних монологічних і діалогічних текстів в усній та письмовій формах (іноземною мовою, державною мовою).
  - Здатність орієнтуватися в літературному процесі країн і народів світу (від давнини до сучасності), спадщині письменників у контексті літератури, історії, культури, використовувати знання мов і здобутків світового письменства для формування національної свідомості, культури учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.
  - Здатність інтерпретувати й зіставляти мовні та літературні явища, використовувати різні методи й методики аналізу тексту.
  - Здатність демонструвати знання з теорії та історії мови, що вивчається.
  - Здатність аналізувати просторові (горизонтальні) та соціальні (вертикальні) різновиди мови, описувати соціолінгвальну ситуацію
  - Здатність розуміти значення всіх підсистем мови для вироблення вміння аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
  - Здатність розуміти комунікативну діяльність як реалізацію функцій мови в різних суспільних сферах (жанрово-стильова диференціація мови).
  - Здатність здійснювати лінгвістичний та літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.
  - Здатність усно й письмово спілкуватися українською мовою як державною в усіх сферах суспільного життя, зокрема у професійній діяльності.
  - Здатність системно аналізувати головні тенденції історичного розвитку українського народу.
  - Здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній діяльності, опрацьовувати фахову літературу іноземною мовою.
  - Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
  - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
  - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти та фахової передвищої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук.

2. ЗМІСТ РОЗДІЛІВ

Розділ 1

1. Навчальна дисципліна № 1 «Лексикологія основної іноземної мови»:

1. Borrowings and their role in the formation and development of the English vocabulary.

2. The diachronic approach to the semantic structure of the word. The problem of classification of semantic change.

3. Diachronic and synchronic approaches to phraseology.
4. Polysemy and homonymy as language universals and their specific character in the English vocabulary.
5. Semantic similarity and polarity of words in the English language.
6. Semasiology as a branch of Linguistics: different approaches to the problem meaning.
7. Semantic structure of vocabulary: polysemy and homonymy.
8. Phraseology: different classifications.
9. Major and minor ways of word formation.
10. Word as a basic language unit. Motivation.

2. Навчальна дисципліна № 2 «Стилістика і культура основної іноземної мови»:

1. Stylistic classification of the English language vocabulary.
2. The notion of functional style. The problem of classification of functional style.
3. Stylistic syntactical patterns based on the absence of logically indispensable elements.
4. Stylistic syntactical patterns based upon an excessive use of speech elements.
5. Phonetic and graphic expressive means and stylistic devices.
6. Major problems of functional stylistics.
7. Connotation as one of the basic notions of linguistics.
8. Simile, metaphor, metonymy.
9. Problems of classification of the English language wordstock.

3. Навчальна дисципліна № 3 «Основна іноземна мова (англійська)»:

1. Dwellings and appliances; household chores; colours and rooms; home safety; types of houses
2. Facial features; stages of life; family; family relationship
3. Pastime and hobbies; leisure activities; idioms and fixed phrases related to lifestyle
4. Sports; fitness; playing areas; exercise
5. Work; job skills and qualities; workplaces
6. Weather; types of holidays; holiday equipment; holiday resorts; holiday troubles; traveler`s tips; festivals; idioms and fixed phrases related to travel
7. Planet Earth; environmental problems; conservation; energy crisis; preservation of animals and plants; green issues; idioms and fixed phrases related to environment
8. The human body, health problems; daily routines; stress and relaxation; accidents and injuries; idioms and fixed phrases related to health
9. Describing feelings; character adjectives

10. Technology at home; electrical appliances; describing objects
11. Crime and punishment; the law; types of offence; workers in the legal system
12. Shops and department stores; clothes; products; credit cards; shopping complaints; online shopping; forms of money; idioms and fixed phrases related to money; advertising
13. Types of food; recipes; kitchen utensils; ways of cooking; places to eat; diner`s complaints
14. Media; fame; the fashion industry; image; the visual arts
15. Charity; social issues; civil liberties; unemployment; poverty
16. History; peace and conflict; taking control; idioms and fixed phrases related to history
17. Education systems; places in a school; types of school; exams and qualifications; college; university; university life; study methods; subjects; learning; idioms and fixed phrases related to education
18. Science and technology; computers; space travel; technology in everyday life
19. Communication: making and responding to suggestions; interruption; apologizing; discussing problems and offering solutions; sharing opinions; polite requests; making appointments; describing similarities/differences; expressing surprise; calling emergencies; placing/confirming an order; making/answering a complaint

4. Навчальна дисципліна № 4 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови»:

1. The Verb. Active and Passive Voice.
2. Modal Verbs.
3. The Infinitive. The Gerund.
4. Indefinite Tenses. Present. Past. Regular and Irregular Verbs. Future.
5. Perfect Tenses. Present. Past. Future.
6. Continuous Tenses. Present. Past. Future.
7. Perfect Continuous Tenses. Present. Past. Future.
8. Words Order in the Sentence. Inversion. Subject Verb and Agreement.
9. Conditional Sentences.
10. Mood. Subjunctive mood
11. Participle I. Participle II.
12. The Adverb.
13. The Preposition. The Conjunction.

Розділ 2

1. Навчальна дисципліна № 5 «Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження»:

1. Середньовіччя як історико-культурне явище. Західноєвропейська література доби Середньовіччя.

2. Доба Ренесансу в західноєвропейській культурі: естетична концепція. Західноєвропейська література доби Відродження.

2. Навчальна дисципліна № 6 «Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.»:

1. «XVII століття» як особлива історико-культурна епоха у Західній Європі. Естетичні явища бароко і класицизму.

2. Просвітництво і західноєвропейська література XVIII ст. Класицизм, сентименталізм, рококо як провідні художні напрямки епохи. Проблема преромантизму.

3. Навчальна дисципліна № 7 «Історія зарубіжної літератури XIX ст.»:

1. Загальна характеристика літератури XIX ст. у Західній Європі та США. Основні художні напрямки та фактори їх формування. Художні відкриття письменників-романтиків.

2. Історія європейського реалізму XIX століття. Ключові фігури та твори.

4. Навчальна дисципліна №8 «Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.»:

1. Провідні напрями, течії, стилі в західноєвропейській літературі к. XIX – п. XX ст. (реалізм, натуралізм, імпресіонізм, символізм, декаданс/естетизм, неоромантизм): поетикальні риси, система жанрів, представники, репрезентативні твори.

2. «Нова драма» в західноєвропейській літературі к. XIX – п. XX ст.: теорія та практика.

5. Навчальна дисципліна № 9 «Історія зарубіжної літератури XX ст.»:

1. Модернізм як естетичний та культурний феномен. Література Європи та США першої половини XX ст.

2. Література Європи та Америки другої половини XX ст. : естетико-філософські відкриття та дискусії, провідні художні напрями та течії, автори, жанри, тексти.

Розділ 3

Навчальна дисципліна № 10 «Педагогіка»:

1. Педагогіка в системі наук про людину. Педагогіка як наука про виховання людини. Об'єкт, предмет і функції педагогіки. Історія виникнення та розвитку педагогічної думки. Взаємозв'язок педагогіки з іншими науками. Структура науки педагогіки. Методологія та методи педагогічних досліджень.

2. Проблема розвитку особистості та їх значення для виховання. Поняття про особистість, її розвиток та формування. Роль спадковості, середовища й діяльності в розвитку особистості. Взаємозв'язок зовнішніх і внутрішніх умов розвитку. Внутрішні суперечності як рушійні сили розвитку. Виховання, навчання і розвиток особистості. Вікові особливості психічного та фізичного розвитку особистості .

3. Теорія виховання. Сутність, зміст процесу виховання. Процес виховання, його структура і рушійні сили. Мета і завдання виховання. Закономірності виховання. Принципи виховання. Основні напрями виховання. Методи виховання. Організаційні форми виховної роботи.

4. Позакласна виховна робота. Колективні творчі справи. Колективне планування виховної роботи. Позашкільні заклади в системі освіти і виховання. Формування колективу, його вплив на виховання особистості. Класний керівник. Функції, напрями і форми роботи.

5. Теорія освіти і навчання. Дидактика як галузь педагогіки, її виникнення і розвиток. Зв'язок дидактики з іншими науками. Категорії дидактики. Загальна характеристика змісту освіти. Компетентнісний підхід до змісту освіти. Освітня система в Україні. Стандарти освіти. Навчальні програми та плани. Основні джерела змісту освіти. Структура та організація процесу навчання. Основні функції та компоненти процесу навчання.

6. Закономірності і принципи навчання. Принцип науковості. Принцип свідомості та активності учнів. Принцип систематичності та послідовності. Принцип доступності. Зв'язок навчання з життям. Принцип наочності. Принцип міцності знань, умінь та навичок. Принцип індивідуального підходу до учнів. Взаємозв'язок принципів навчання. Вимоги до використання принципів навчання.

7. Методи навчання та їх класифікація. Бінарний підхід до класифікації методів навчання. Класифікація за метою навчання. Класифікація методів за характером навчально-пізнавальної діяльності учнів. Класифікація методів по джерелам надання знань. Загальні вимоги щодо оптимального поєднання методів навчання. Засоби навчання.

8. Сучасні педагогічні технології. Проблемно-розвиваюче навчання. Проблемна ситуація як умова пізнавальної активності учнів. Класифікація методів проблемно-розвиваючого навчання. Способи та умови застосування

методів проблемно-розвиваючого навчання. Програмоване навчання. Алгоритмізація навчання. Інтерактивне навчання. Дистанційне навчання.

9.Форми організації навчання. Організаційні форми навчання. Урок – основна форма організації навчання. Семінарські заняття. Практикуми. Факультативні заняття. Навчальна екскурсія. Додаткові групові, індивідуальні заняття. Домашня навчальна робота учнів. Самостійна робота.

10.Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю учнів. Сутність, закономірності, принципи, функції, види і форми контролю знань, умінь і навичок учнів. Оцінювання успішності учнів. Тестовий (програмований, стандартизований) контроль успішності навчання учнів.

11.Школотзнавство. Принципи управління освітою. Структура управління освітою в Україні. Управління загальноосвітнім навчальним закладом. Планування та облік роботи школи.Управлінські органи в школі. Види, форми й методи внутрішнього шкільного контролю.

12.Сучасний учитель, його діяльність і професійне зростання. Основні функції, ознаки педагогічної діяльності. Компоненти педагогічної діяльності. Професійні знання, уміння, здібності й якості сучасного вчителя. Педагогічна компетентність вчителя. Педагогічне спілкування – основа професійної діяльності вчителя.

Розділ 4

Навчальна дисципліна №11 «Психологія»:

1. Предмет, методи, завдання і основні принципи психологічної науки. Психіка і свідомість. Взаємозв'язок психології з іншими науками. Галузі психологічної науки.

2. Основні етапи становлення психології як науки. Основні психологічні школи і напрямки. Розвиток механізмів психіки. Розвиток психіки в філогенезі. Виникнення і розвиток людської свідомості. Психічні процеси, властивості та стани.

3. Психічні процеси. Відчуття ,сприймання та уявлення людини, як основа її сенсорно-перцептивної організації. Поняття про відчуття. Види, властивості та закономірності відчуттів. Загальна характеристика та властивості сприймання. Види та закономірності сприймання. Уявлення як пізнавальний процес

4. Пам'ять та увага людини Поняття пам'яті та її теорії. Різновиди пам'яті. Пам'ять та організація знань. Індивідуальні особливості пам'яті. Методи дослідження пам'яті Поняття уваги. Теорії уваги. Основні властивості та види уваги.

5 Поняття про мислення як вищу психічну функцію людини. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення та його різновиди. Методи дослідження

мислення. Мова та мовлення. Мова та її функції Фізіологічні механізми мовної діяльності Різновиди мовлення

6. Психічні властивості. Поняття про темперамент. Теорії та типи темпераменту. Основні властивості темпераменту. Характер та здібності.

Структура характеру. Формування характеру. Здібності. Структура здібностей.

7. Психічні якості. Емоційно-вольова сфера особистості. Теорії емоцій. Аналіз складної вольової дії. Основні вольові властивості особистості та функції волі. Виховування волі.

8. Проблема особистості в сучасній психології. Поняття про особистість. Структурний аналіз особистості. Концепції особистості.

9. Психологічна природа активності особистості. Потреба як основа активності особистості. Психологічна концепція потреб. Ієрархія потреб. Мотиваційна сфера особистості. Перемінні мотиваційної сфери. Поняття про спрямованість. Концепція мотивів в сучасній психології.

10. Діяльність. Поняття про діяльність. Ціль та мотиви діяльності. Структура діяльності. Способи діяльності і процес їх освоєння. Умови формування вмінь та навичок. Різновиди вмінь та навичок.

11. Групи і колективи. Види груп та їхні функції. Формальні і неформальні групи. Соціально – психологічний клімат в групі. Фактори, що впливають на клімат групи. Спілкування в групі. Розвиток групи в колектив. Керівництво та лідерство.

12. Основні типи міжособистісних конфліктів і їхній розвиток. Ціннісні конфлікти інтересів. Фактори, що визначають гостроту конфлікту. Способи дозволу міжособистісних конфліктних ситуацій. Стратегії поведінки учасників конфлікту. Різновиди психічного впливу: зараження, навіювання, наслідування.

Розділ 5

Навчальна дисципліна №12«Методика викладання основної іноземної мови (англійської) в загальноосвітніх навчальних закладах»:

1. Предмет і завдання методики навчанняанглійської мови. Зміст і структура курсу.Поняття методики викладання. Мета і завдання методики викладанняіноземної мови. Теоретичніосновинавчанняіноземнихмов.Навчання основ іншомовноїдіяльності. Особливостінавчальногопроцесу у загальноосвітнійшколі. Основні теорії навчання іноземних мов у методиці викладання.

2. Комунікативний підхід до навчання іноземної мови.Природа комунікаційного процесу. Поняття підходу та методу. Теоретичні основи комунікативного підходу до викладання іноземних мов. Комунікативні компетентності. Теорія комунікативної діяльності. Перевага комунікативного підходу до викладання іноземних мов.

3. Формування мовних компетентностей. Формування граматичної компетентності. Активний і пасивний граматичний мінімум. Формування лексичної компетентності. Лексичний мінімум. Активний та пасивний словниковий запас. Формування вимови.

4. Методи і прийоми формування мовленнєвих навичок. Формування усних мовленнєвих навичок: аудіювання, говоріння. Аудіювання як вид мовленнєвої діяльності. Етапи навчання аудіювання. Система вправ для навчання аудіювання. Говоріння як вид мовленнєвої діяльності. Навчання діалогічного мовлення. Система вправ для навчання діалогічного мовлення. Навчання монологічного мовлення. Система вправ для навчання монологічного мовлення. Формування письмових мовленнєвих навичок: читання, письмо. Навчання техніці читання. Читання як вид мовленнєвої діяльності. Вибір текстів для читання. Письмо і писемне мовлення. Етапи навчання письма.

5. Урок англійської мови. Урок – основна форма навчального процесу. Вимоги до сучасного уроку. Основні типи уроків. Структурні компоненти уроку. Вимоги до сучасного уроку англійської мови. Роль учителя на уроці англійської мови, його професійні якості. Планування навчального процесу з іноземної мови, Написання плану-конспекту уроку іноземної мови. Управління уроком. Види роботи на уроці іноземної мови. Прийоми та методи оцінювання на уроці іноземної мови. Аналіз уроку іноземної мови.

Розділ 6

Навчальна дисципліна №13 «Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах»:

1. Методика викладання світової літератури як наука. Зміст, структура, навчально-методичне забезпечення шкільного курсу «Зарубіжна література». Методика викладання зарубіжної літератури як наукова дисципліна. Своєрідність викладання світової літератури як науки, її складові частини й джерела розвитку. Взаємозв'язок методики викладання з іншими науками. Мета, головні завдання, зміст, структура, законодавча база, статус шкільного предмета «Зарубіжна література». Навчальні програми та шкільні навчальні видання із зарубіжної літератури. Учитель-словесник і його професійні якості. Основні вимоги до особистості вчителя. Складники педагогічної творчості словесника: художньо-дослідницька діяльність учителя літератури; методична діяльність; педагогічна діяльність; соціально-психологічна діяльність учителя.

2. Методи навчання літератури. Планування як основа творчого викладання літератури. Урок зарубіжної літератури. Позакласна робота. Методи навчання літератури. Поняття про методи, прийоми навчання, види навчальної діяльності учнів. Проблема класифікації методів у методиці літератури. Класифікація методів навчання літератури (за М. Кудряшовим). Вибір методів навчання. Наочність і ТЗН на уроках зарубіжної літератури. Види наочності на

уроках. Планування як основа творчого викладання літератури. Календарно-тематичний план. Урок зарубіжної літератури. Основні вимоги до сучасного уроку зарубіжної літератури. Типи класифікацій уроків літератури. Структура уроку літератури. План-конспект уроку зарубіжної літератури. Організація позакласної роботи у шкільному курсі «Зарубіжна література». Функції та принципи організації позакласної роботи. Види та форми позакласної роботи з зарубіжної літератури.

3. Вивчення біографії письменника. Етапи вивчення художнього твору в середній школі. Освітньо-виховні завдання та шляхи вивчення біографії письменника на уроках літератури у середній школі. Особливості вивчення біографії письменника у середніх та старших класах. Основні форми та методи вивчення біографії письменника. Етапи вивчення художнього твору у середній школі (підготовка до сприйняття, читання, підготовка до аналізу, аналіз або використання елементів аналізу, підсумки), їх мета, вимоги до організації, основні методичні прийоми. Методологія і методика шкільного аналізу художнього твору зарубіжної літератури. Відмінність шкільного аналізу художнього твору від літературознавчого. Основні принципи аналізу художнього школу.

4. Вивчення художнього твору зарубіжної літератури у його жанрово-родовій специфіці. Теорія літератури. Особливості вивчення епічних творів зарубіжної літератури. Основні етапи та методичні прийоми роботи з епічним твором. Методика вивчення великих епічних творів. Особливості вивчення ліричних творів зарубіжної літератури. Основні етапи та методичні прийоми роботи з ліричним твором. Проблема виразного читання лірики. Провідні види робіт, що репрезентують порівняння оригіналу і перекладу ліричного твору. Особливості вивчення ліро-епічних творів зарубіжної літератури (байка, балада, поема). Особливості вивчення драматичних творів зарубіжної літератури. Головна мета вивчення драматичного твору у середній школі. Основні етапи та методичні прийоми роботи з драматичним твором. Формування теоретико-літературних понять на уроках зарубіжної літератури. Головні завдання вивчення теоретико-літературних понять у середній школі. Методика вивчення літературознавчих термінів.

5. Позакласне читання і уроки розвитку мовлення. Інноваційні технології на уроках зарубіжної літератури. Організація позакласного читання у шкільному курсі «Зарубіжна література». Головні завдання та зміст позакласного читання. Принципи організації уроків позакласного читання. Ефективні прийоми та форми проведення уроків позакласного читання. Розвиток усного і писемного мовлення учнів. Поняття про мову і мовлення. Основні якості культури мовлення. Види, типи і форми мовлення. Система творчих письмових робіт учнів із зарубіжної літератури. Використання інноваційних технологій у шкільному курсі «Зарубіжна література» (діалогові та комп'ютерні технології). Головні завдання використання інноваційних

технологій у процесі вивчення зарубіжної літератури. Методика використання інноваційних технологій на різних етапах вивчення художнього твору.

3. Перелік рекомендованої літератури

До розділу 1:

Донавчальної дисципліни № 1 «Лексикологія основної іноземної мови»:

1. Anisimova A.I. *Lexicology of Modern English: Theory of Practice*. Dnipro RBVDHUAkcentIP, 2017. 214с.
2. Andreichuk N. I., Babeliuk O. A. *Contrastive lexicology of English and Ukrainian languages: theory and practice: textbook*. Kherson: Publishing House "Helvetika", 2019. 236 с.
3. Nikolenko A. G. *English Lexicology. Theory and Practice*. Vinnytsya: Nova Knyha, 2007. 527 p.
4. Anisimova, A. I. Concept MULTILINGUALISM as a Constituent of the Conceptual Sphere Language Policy. *International Journal of Multilingual Education*. №8. 2016. С. 70 – 80.
5. Anisimova, A. I. Anglicisms and Latinisms in Multilingual Context (on the material of higher education leaflets). *Multilingual Education*. №1. 2013. С. 10 – 21.
6. Jackson H, Amleva E. Ze. *Words, Meaning and Vocabulary. An Introduction to Modern English Lexicology*. London : Continuum, 2007. 248 p.
7. *Phraseology and Culture in English* [ed. by P. Skandera]. N.Y., L. : Routledge, 2007. 524 p.
8. Potiatynyk U. *All about Words: An Introduction to Modern English Lexicology 1*: навч.-метод. посібник. Львів: ПАІС, 2014. 362с.
9. Анісімова, А. І., Сафонова, Н. А., Добрушина, М. Ю. *Лексикологія основної іноземної мови (англійської): методичні рекомендації*. Дніпро, 2022. 44с.
10. Бистров, Я. В. *Семінарські заняття з лексикології англійської мови*. Івано-Франківськ : ПНУ, 2010. 45 с.
11. Гороть Є. І. *Лексикологія сучасної англійської мови* : навч. посібник. Острогор : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2015. 328 с. (англ. м.)
12. Козуб, Л. С. *Modern English Lexicology*: навчально-методичний посібник. Тернопіль : Вид-во ТНПУ, 2011. 132 с.

До навчальної дисципліни № 2 «Стилістика і культура основної іноземної мови»:

1. Абрамович, С.Д., Чікарькова, М.Ю. Риторика: Навч. посібник. Львів: Світ. 2001. 240 с.
2. Бондаренко, А. І. Художній текст в інтерпретаційному вимірі (лінгвостилістичний аспект). Ніжин: Видавництво НДУ ім. М. Гоголя. 2008. 226с.
3. Єфімов, Л. П., Ясінецька, О. А. Стилістика англійської мови і дискурсивний аналіз. Навчально-методичний посібник. Вінниця: НОВА КНИГА. 2004. 240 с.
4. Жуковська В.В. Основи теорії та практики стилістики англійської мови: Навчальний посібник. Житомир: вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2010. 240с.
5. Загнітко, А. З. Сучасний лінгвістичний словник. Вінниця: ТВОРИ. 2020. 305 с.
6. Кухаренко, В. А. Практикум з стилістики англійської мови: Підручник. Вінниця. «Нова книга». 2000. 160 с.
7. Кухаренко, В. А. Інтерпретація тексту: навчальний посібник для студентів. Латстар, 2002. 292 с.
8. Лотоцька, К. Стилістика англійської мови. Навч. посібник. Л.: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка. 2008. 254 с.
9. Мацько, Л. І., Сидоренко О. М. Стилістика. Підручник. За ред. Л.І. Мацько. К.: Вища школа. 2003. 462 с.
10. Simpson, Paul. Stylistics. A resource book for students. Taylor & Francis Group, London and New York. 2004. 262 p.
11. Wales, Katie. A Dictionary of Stylistics third edition. Routledge, New York. 2014. 497 p.
12. Zhukovska V. V. English stylistics: fundamentals of theory and practice. Zhytomyr, Zhytomyr Ivan Franko State University. 2010. 240 p.
13. Белова А. Д. Поняття «стиль», «жанр», «дискурс», «текст» у сучасній лінгвістиці. Вісник іноземної філології. 2002. Вип. 32. С. 11-14.

До навчальної дисципліни № 3 «Основна іноземна мова (англійська)»:

1. ProgresstoProficiency. CambridgeUniversity Press,2000.
2. Advanced GOLD coursebook. Pearson Education Limited,2001.
3. Advanced GOLD exam maximizer. Pearson Education Limited,2001.
4. Virginia Evans, Jenny Dooley. Upstream. Upper-intermediate. Express Publishing, 2018.
5. Wijayatilake C. OpenWorld – CambridgeUniversityPress, 2019.
6. Redman S. EnglishVocabularyinUse.-Cambridge: CUP, 2001.
7. McCathy, Michael&O'Dell, Felicity. EnglishVocabularyinUse. UpperIntermediateandAdvanced.- Cambridge: CUP, 2000.
8. Harrison, Mark&Kerr, Rosalie. FirstCertificatePracticeTests. - Oxford: OUP, 1997.
9. Virginia Evans, Jenny Dooley.On ScreenB2+. Express Publishing, 2018.

10. Soars L., Soars J. NewHeadwayEnglishCourse. - Oxford: OUP, 2000.
11. D. McDowall. Britainin close-up. Longman, 2016.
12. С. П. Гапонова. Readings on Ukraine. Київ, 2016.
13. Л. П. Ільєнко, М. Г. Кононенко, Л.С. Соловій. WespeakEnglish. 40 Topics. Київ, 2017.
14. Н. В. Турчина, Т. К. Меркулова, В. С. Кузьміна. SpeakEnglishwithpleasure. Харків, 2016.
15. Збірник текстів і вправ з лексики англійської мови (для студентів IV-V курсу англійського відділення)/ Укл. О.О.Глушко, М.В.Теплова, Дніпропетровськ, 2001.

Донавчальної дисципліни №4 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови»

1. Черноватий Л.М. Практична граMATика англійської мови. Вінниця, Новакнига, 2009.
2. Murphy Raymond English Grammar in Use (a self-study reference and practice book for intermediate students) – Cambridge University Press, 2005.
3. Evans V., Dooley J. Round-Up 1,2,3,4,5,6 student's book. Longman (Pearson Education).
4. VerbaL. History of the English Language. Vinnytsya: Nova Knyha, 2004.

До розділу 2:

До навчальної дисципліни № 5 «Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження»:

Першоджерела (художні тексти):

- Ірландські саги.
- Скандинавський епос.
- Беовулф.
- Пісня про Роланда.
- Пісня про мого Сіда.
- Пісня про Нібелунгів.
- Поезія трубадурів та міннезінгерів.
- Роман про Трістана та Ізольду.
- Поезія вагантів.
- Роман про Лиса.
- Роман про Розу.
- Поезія Ф. Війона.
- Данте. Нове життя. Божественна комедія.
- Петрарка. Книга пісень.
- Боккаччо. Декамерон.
- Рабле. Гаргантюа та Пантагрюель.
- Поезія Пляяди.

Шекспір. Сон літньої ночі. Венеційський купець. Ромео та Джульєтта.
Гамлет. Отелло. Король Лір. Макбет. Буря. Ричард III. Сонети.
Е. Роттердамський. Похвала Глупоті.
Лопе де Вега. Собака на сні.
Сервантес. Дон Кіхот.

Навчальна та довідкова література

1. Галич О. А., Дмитренко В.І., Фоменко В. Г. Історія зарубіжної літератури. Античність. Середньовіччя / Луганськ : Янтар, 2003. 228 с.
2. Давиденко Г. Й., Акуленко В. Л. Історія зарубіжної літератури середніх віків та доби Відродження: Навч. Посібник. К.: Центр учбової літ., 2007. 248 с.
3. Девдюк І. В. Курс лекцій з історії англійської літератури (від давньої літератури до кінця XVIII ст.). Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 92 с.
4. Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та Відродження (для студентів філологічного факультету): навчально-методичний комплекс / уклад. Т.Й. Бандура. Одеса: ПНПУ, 2018. 65 с.
5. Література західноєвропейського середньовіччя / під. ред. Висоцької Н.О. Вінниця:НОВА КНИГА, 2003. 464 с.
6. Методичні рекомендації до практичних занять з навчальної дисципліни «Історія зарубіжної літератури (Середні віки й Відродження)» / укл.: Н.І.Власенко, О.В.Левченко. Дніпро: «Барвікс», 2023.– 36 с.
7. Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури (Антична література, література Середніх віків та Відродження. Ужгород: УжНУ, 2023. 47 с.
8. Шалагінов Б. Б. Зарубіжна література від античності до початку XIX століття. Історико-естетичний нарис : [навч. посіб. для вищ. навч. закл.]. К. : КМ Академія, 2004. 360 с.
9. Яременко Н. В. Історія зарубіжної літератури. Епоха Середніх віків та Відродження : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2012. 184 с.
10. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури: Середньовіччя – XVIII століття : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2023. 335 с.

До навчальної дисципліни № 6 «Історія зарубіжної літератури XVII–XVIIIст.»:

Першоджерела (художні тексти):

1. Мілтон Дж. Втрачений рай. Самсон-борець.
2. Корнель П. Сід. Горацій.
3. Расін Ж. Андромаха. Федра.
4. Мольєр Ж.-Б. Тартюф. Мізантроп. Дон Жуан. Скупий. Міщанин-шляхтич.
5. Буало Н. Поетичне мистецтво.
6. Кальдерон П. Життя – це сон.

7. Гріммельсгаузен Г. СімпліційСімпліциссімус.
8. Дефо Д. Робінзон Крузо.
9. СвіфтДж. Мандри Гулівера.
10. Філдінг Г. Історія Тома Джонса, знайди.
11. Голдсміт О. Векфільдський священик.
12. Стерн Л. Життя та погляди ТрістрамаШенді, джентльмена. Сентиментальна подорож.
13. Готичний роман (Г. Уолпол, А. Радкліф, М. Льюїс).
14. Вольтер Кандід. Простодушний.
15. Дідро Д. Черниця.
16. Руссо Ж.-Ж. Сповідь. Юлія, або Нова Елоїза.
17. Бомарше П. Весілля Фігаро.
18. Гете Й.В. Страждання юного Вертера. Фауст.
19. Шиллер Ф. Розбійники. Вільгельм Телль.

Навчальна та довідкова література

1. Ватченко С.О., Максютенко О.В., Каліберда Н.В. З історії англійського роману XVIII ст. Нариси. Посібник до вивчення курсу «Історія зарубіжної літератури XVII– XVIII ст.».– Частина 1. Д.: Інновація, 2019. 30 с.
2. Ватченко С.О., Максютенко О.В., Каліберда Н.В. З історії англійського роману XVIII ст. Нариси. Посібник до вивчення курсу «Історія зарубіжної літератури XVII– XVIII ст.» Частина 2. Д.: Інновація, 2019. 54 с.
3. Ватченко С.А. Английский роман XVIII столетия: социокультурные версии и возвышения жанра // Вісник Університету імені Альфреда Нобеля. Сер.Філологічні науки. 2013. - № 1 (5). С. 27 – 33.
4. Голубішко І.Ю. Англійська література доби просвітництва // Фондові лекції викладачів факультету іноземної філології : [навчальне видання] / За заг. ред. П. Л. Шулик, О. В.Кеби. Частина III. Кам'янець-Подільський : Аксіома, 2015.
5. Давиденко Г., Величко М. Історія зарубіжної літератури 17-18 ст. – К., 2007.
6. Девдюк І. В. Курс лекцій з історії англійської літератури (від давньої літератури до кінця XVIII ст.) . Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2019. 92 с.
7. Зарубіжна література XVII–XX ст.: навчальний посібник / І.І. Розман, Н.В. Рокосовик. К: «Талком», 2018. 366 с.
8. Сипа Л. Філософський роман епохи Просвітництва у контексті філософської прози XVIII століття. Молодь і ринок. Дрогобич, 2014. Вип.5. С.94-97.
9. Гаврило І.В., Рошко М.М., Славич Т.Я. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII ст.: Навчальний посібник. Ужгород : УжНУ, 2022. 117 с.

10. Шалагінов Б. Зарубіжна література від античності до початку 19 ст. К., 2004.

11. Яременко Н. В., Коломієць Н. Є. Історія зарубіжної літератури XVII - XVIII століття: матеріали для вивчення : навчальний посібник. Кривий Ріг, 2021. 168 с.

До навчальної дисципліни № 7 «Історія зарубіжної літератури XIX ст.»:
Першоджерела (художні тексти):

Шатобріан. Рене.

Жермена де Сталь. Корінна

Нод'є Ш. Жан Сбогар

Гюго В. Собор Паризької Богоматері.

Меріме П. Кармен

Стендаль. Червоне і чорне.

Бодлер Ш. Квіти зла.

Флобер Г. Пані Боварі.

Новаліс. Генрих фон Офтердінген.

Клейст. Міхаель Кольхаас

Гофман. Крихітка Цахес. Дон Жуан. Життєві погляди kota Мурра.

Гейне. Поезія. Поема Німеччина. Зимова казка.

Блейк В. Пісні безвинності. Пісні досвіду.

Вордсворт. Вірши. Сонети.

Байрон. Паломництво Чайльд Гарольда. Корсар. Дон Жуан.

Шеллі. Вірши. Поема Прометей звільнений. Трагедія Ченчі.

Шеллі М. Франкенштейн.

Скотт В. Айвенго.

Діккенс Ч. Посмертні записки Піквікського клубу. Домбі і син.

Теккерей В. Ярмарок марнославства.

Бронте Ш. Джейн Ейр.

Ірвінг В. Ріп Ван Вінкль.

Купер Ф. Останній з могікан.

По Е. Поезія. Оповідання: Падіння дому Ашерів. Викрадений лист,
Занурення у Мальстрем.

Мелвілл Г. Мобі Дік, або Білий кит.

Готорн Н. Яскраво-червона літера.

Вітмен В. Листя трави.

Дікінсон Е. Поезія.

Навчальна та довідкова література

1. Анісімова Л. Американська література: від витоків до доби реалізму : навч. посіб. для студентів. Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2023. 124 с.

2. Анненкова О.С. Англійська література вікторіанської епохи. Курс лекцій: Навчальний посібник. – Київ, 2016. – 168 с.
3. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.] / [2ге вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2007 — 400 с.
4. Дітькова С.Ю. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття (Курс лекцій). Режим доступу: <http://library.znu.edu.ua/files/sto.htm>
5. Методичні вказівки до практичних занять з курсів «Історія зарубіжної літератури ХІХ ст.» та «Історія зарубіжної літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст. (Література Великої Британії та США) / Укладачі Потніцева Т.М., Велігіна Н.Г.– Д.: ДНУ, 2015.
6. Мироненко Л.А. Художественный мир «личногоромана»: от Шатобриана до Фромантена. Донецк, 1999.
7. Мусий В.Б. Миф в художественномосвоениимировосприятіячеловекалитературнойэпохипредрома нтизма и романтизма. Одесса: «Астропринт», 2006.
8. Наливайко Д., Шахова К. Зарубіжна література ХІХ ст. Доба романтизму. К., 1997.
9. Зарубіжна література ХVІІ-ХХ ст.: навчальний посібник / І.І. Розман, Н.В. Рокосовик. К: «Талком», 2018. – 366 с.
10. Тверітінова Т.І. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Доба реалізму : навч. посіб. для студ. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. 424 с.
11. Тверітінова Т., Шовкопляс Г. Історія зарубіжної літератури ХІХ століття. Перша половина: доба романтизму. Київ: Київський університет імені Бориса Грінченка, 2018.

До навчальної дисципліни № 8 «Історія зарубіжної літератури к. ХІХ – п. ХХ ст.»:

Першоджерела (художні тексти)

- Золя Е. Жерміналь.
 Мопассан Г. де Життя. Любий друг. Пампушка.
 Франс А. Острів пінгвінів. Боги жадають.
 Рембо А. Вірші.
 Верлен П. Вірші.
 Гюїсманс Ж.-К. Навпаки.
 Метерлінк М. Сліпі. Синій птах.
 Ібсен Г. Пер Гюнт. Ляльковий дім. Привиди. Будівник Сольнес.
 Стріндберг А. Фрекен Юлія.
 Гауптман Г. Перед сходом сонця. Ткачі.
 Манн Т. Будденброки. Смерть у Венеції. ТоніоКрегер.
 Манн Г. Вірнопідданий.
 Рільке Р.М. Нові вірші. Сонети до Орфея.

Голсуорсі Дж. Власник.
Гарді Т. Тесс з роду Д'Ербервіллів.
Стівенсон Р.Л. Острів скарбів. Химерна пригода з доктором Джекілем та містером Гайдом.
Вайлд О. Портрет ДоріанаГрея.
Шоу Б. Професія місіс Воррен. Пігмаліон. Дім, де розбиваються серця.
Кіплінг Р. Вірші.
Твен М. Пригоди ГекльберріФінна.
Драйзер Т. Сестра Керрі.
Лондон Дж. Мартін Іден. Північні оповідання.
Джеймс Г. Дезі Міллер.
О. Генрі Оповідання.

Навчальна та довідкова література

1. Вишницька Ю.В., Тверігінова Т.І. Історія зарубіжної літератури межі ХІХ–ХХ століть: навч.-метод. посібник для студентів / вид. друге, випр. й доповн. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022.
2. Давиденко Г. Й., Чайка О. М. Історія зарубіжної літератури ХІХ – початку ХХ століття: навч. посібник. [для студ. вищ. навч. закл.], [2ге вид.]. К.: Центр учбової літератури, 2022. 400 с.
3. Пічугіна Т. Є. Історія зарубіжної літератури к. ХІХ – п. ХХ століття: конспект лекцій. Д. : Тріменс ЛТД, 2021. 48 с.
4. Привалова Л. П. Актуальні проблеми вивчення течій раннього модернізму в західноєвропейській літературі кінця ХІХ – початку ХХ ст. : навч. посіб. Д.: РВВ ДНУ, 2011.
5. Привалова Л. П. Художній світ поезії французького символізму: навч. посіб. Д. : Пороги, 2010. 141 с.
6. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 1. Реалізм і натуралізм; Переклад з англ. Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2003. 256 с.
7. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці. Книга 2. Символізм, сюрреалізм і абсурд ; Переклад з англ. Л.: ЛНУ імені Івана Франка, 2003. –272 с.

До навчальної дисципліни № 9 «Історія зарубіжної літератури ХХ ст.»:

Першоджерела (художні тексти)

Пруст М. На Сваннову сторону.
Жід А. Фальшивомонетники.
Бретон А. Маніфест сюрреалізму. Вірші.
Елюар П. Вірші.
Супо Ф. Вірші.
Камю А. Сторонній. Чума.

Сартр Ж.-П. Нудота. Мухи.
Йонеско Е. Лиса співачка. Носороги.
Бекетт С. Чекаючи на Годо.
Роб-Грійє А. В лабіринті.
Ремарк Е. М. На західному фронті без змін.
Бенн Г. Вірші.
Гейм Г. Вірші.
Тракль Г. Вірші.
Брехт Б. Матінка Кураж та її діти. Життя Галілея.
Манн Т. Чарівна гора. Доктор Фаустус.
Гессе Г. Степовий вовк.
Белль Г. Більярд о пів на десяту.
Грасс Г. Бляшаний барабан.
Кafka Ф. Процес. Перевтілення.
Джойс Дж. Улісс. Дублінці.
Вулф В. Місіс Делловей. До маяку.
Лоуренс Д. Г. Коханець леді Чаттерлі.
Олдінгтон Р. Смерть героя.
Еліот Т.С. Любовна пісня Дж. Альфреда Пруффрака. Порожні люди.
Безплідна земля.
Паунд Е. Вірші.
Г'юм Т. Вірші.
Фолкнер В. Галас та шаленство.
Гемінгвей Е. Прощавай, зброе! По кому подзвін. Старий і море.
Фіцджеральд Ф. С. Великий Гетсбі.
Селінджер Д. Дж. Ловець у житті.
Голдінг В. Володар мух.
Фаулз Дж. Колекціонер. Жінка французького лейтенанта.
Мердок А. Під сіткою. Чорний принц.
Боргес Х. Л. Оповідання.
Кортасар Х. Оповідання.
Маркес Г. Г. Сто років самотності.
Барнс Дж. Історія світу в 10½ главах.
Каннінгем М. Години.
Зюскінд П. Запахи.
Еко У. Ім'я Рози.
Павич М. Хозарський словник.

Навчальна та довідкова література

1. Ващенко Ю. А. , Стовба Г. С. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник . Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014.

2. Гончаренко Э. П. Творчество Джеймса Джойса и модернизм 1910—1930 гг. Днепропетровск : Наука и образование, 2000.
3. Давиденко Г. Й., Стрельчук Г. М., Гринчак Н. І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : навчальний посібник.- Київ : ЦУЛ, 2011.
4. Денисова Т.Н. Феномен постмодернізму: контури та орієнтири // Слово і час. 1995. №2.
5. Денисова Т. Н. Історія американської літератури / Тамара Денисова; НАН України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка. К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2012.
6. Жлуктенко Н. Ю. Англійський психологічний роман ХХ ст. К., 1996.
7. Затонский Д. В. Модернизм и постмодернизм: Мысли об извечном колдовании изящных и неизящных искусств. Харьков : Фолио АСТ, 2000 (перше та інші видання).
8. Історія зарубіжної літератури першої половини ХХ століття: Практикум : навч. посіб. / Уклад. Гальчук О.В. К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2017. 428 с.
9. Колошук Н. Г. Історія зарубіжної літератури ХХ століття: у 2 ч. Частина 1: Модерна доба: навчальний посібник для закладів вищої освіти.— Київ: Видавничий дім «Кондор», 2023. 520 с.
10. Павличко С. Д. Зарубіжна література. Дослідження та критичні статті. К.: Основи, 2001 (перше та інші видання).
11. Пічугіна Т.Є. Із історії німецькомовної літератури ХХ ст. Дн-ськ: Вид-во ДНУ, 2001.
12. Помазан І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Нар. укр. акад., [каф. українознав.]. Х. : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
13. Скуратовская Л. И. «Любовная песнь Дж. Альфреда Пруффрака» Т. С. Элиота и проблема модернизма в лирике. // Вікно в світ. 2001. № 3.

До розділу 3:

До навчальної дисципліни № 10 «Педагогіка»:

1. Волкова Н.П. Педагогіка: Навч. посіб. Вид. 4-те, перероб., доп. К., 2014. 616 с.
2. Галузяк В.М., Сметанський М.І., Шахов В.І. Педагогіка: Навч. посібник. 3-є вид., випр. і доп. Вінниця, 2006. 400 с.
3. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання: Науково-метод. посібник. К., 1998. 204 с.
4. Кіктенко А.З., Любарська О.М. Пехота О.М. Освітні технології: Навч. – метод. посіб. / За заг. ред. О.М. Пехоти. К., 2001. 256 с.
5. Алексюк А.М., Воловик П.М., Сисоєва С.О. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті / За ред. С.О.Сисоєвої. К., 2001. 502 с.

6. Пехота О.М., Старєва А.М. Особистісно орієнтоване навчання: підготовка вчителя. 2-ге вид. доп. та перероб. Миколаїв, 2007. 272с.

7. Семиченко В.А. Психологія педагогічної діяльності: Навчальний посібник. К., 2004. 335 с.

До розділу 4:

До навчальної дисципліни № 11 «Психологія»:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: підручник для педагогічних спеціалізованих вузів. К.: Центр учбової літератури, 2007. 968 с.

2. Дрозденко К. С. Загальна психологія в таблицях і схемах: Навч. посіб. для вузів: Глухівський державний педагогічний університет. К.: ВД «Професіонал», 2004. 304 с.

3. Дубравська Д. М. Основи психології: Навч. посіб. для вузів. Львів: «Світ», 2001. 280с.

4. Загальна психологія: Підруч. для вузів / За заг. ред. С.Д.Максименка. Вінниця: Нова книга, 2006. 688 с.

5. Долинська Л. В., Огороднійчук З. В., Скрипченко О. В. Загальна психологія: Підруч. для вузів. К.: Либідь, 2005. 464 с.

6. Кириленко Т. С. Основи психології. К., 1996. 96 с.

7. Корольчук М. С., Крайнюк В. М., Марченко В. М. Психологія: схеми, таблиці, опорні конспекти, методики: Навч. посіб. для вузів. К., 2005. 320 с.

8. М'ясоїд П. А. Загальна психологія. К., 2000. 480 с.

9. Макарова Л. Л., Синельников В.М. Загальна психологія: Навч. посіб. для вузів: Макіївський економіко-гуманітарний інститут. К., 2005. 200 с.

10. Веракіс А. І., Завалевський Ю. І., Левківський К. М. Основи психології: Навч. посіб. К., 2005. 416 с.

11. Основи психології: Підруч. / За заг. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. К., 1999. 632 с.

12. Психологія / За ред. Ю.Л.Трофімова. К., 2001. 560 с.

13. Цимбалюк І. М. Психологія: Навч. посіб. для вузів. К., 2006. 576 с.

До розділу 5

До навчальної дисципліни № 12 «Методика викладання основної іноземної мови (англійської) в загальноосвітніх навчальних закладах»:

1. Анісімова А.І., Кошова Л.С. Опорний конспект лекцій із курсу «Методика викладання іноземних мов». Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2003. 52 с.

2. Анісімова А.І., Кошова Л.С. Сучасні аспекти методики викладання англійської мови: теорія і практика. *Modern AspectsofEnglishLanguageTeaching:Theory&Practice*. – Дніпропетровськ: вид-во ДНУ, 2011. 279 с.

3. Власова О. І. Педагогічна психологія : навч. посібник для вищих навч. закладів. - К.: Либідь, 2005. 400 с.
4. Кошова Л.С., Анісімова А.І. Практикум із методики викладання іноземних мов.- Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2006. 60 с.
5. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: Підручник. – К. Видавничий центр «Академія», 2010.327 с.
6. Методика навчання іноземних мов у загальноосвітніх навчальних закладах: Підручник / керівн. Автор. колективуС.Ю.Ніколаєва. К. Ленвіт, 2009.
7. Пометун О.І., Пироженко Л.В. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання. К.: Видавництво АСК, 2004.
8. Тарнопольський О. Б. Методика навчання іноземної мови своєю діяльністю у вищому мовному закладі освіти: Навчальний посібник. К., Фірма "Інкос", 2006 - 248 с.
9. Brown Н. Douglas. Teaching by Principles: An Interactive Approach to Language Pedagogy. 6th ed. Pearson ESL, 2007. 491 p.
10. Harmer J. How to Teach English : An Introduction to the Practice of English Language Teaching – 2-nd ed. London : Pearson Education Ltd., 2001. 190 p.
11. Hadfield J., Hadfield Ch. Introduction to Teaching English. Oxford, 2010. 176 p.
12. Harmer J. How to Teach English. Pearson Education Limited, 2010. 288 p.
13. Harmer J. The Practice of Language Teaching. Longman, 2004. 370 p.
14. Thaine C. Teacher Training Essentials : Workshops for Professional Development / Craig Thane. – Cambridge : Cambridge University Press ; Cambridge Copy Collection, 2010. – 127 p.
15. Thornbury S. How to Teach Grammar. Pearson Education Limited, 2010. 182 p.
16. Thornbury S. How to Teach English with Technology. Pearson Education Limited, 2008. 192 p.
17. Thornbury S. How to Teach Speaking. Pearson Education Limited, 2009. 156 p.
18. Thornbury S. How to Teach Vocabulary. Pearson Education Limited, 2009. 185 p.
19. Thornbury S. How to Teach Writing. Pearson Education Limited, 2009. 154 p.

До розділу 6

До навчальної дисципліни №13 «Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах»:

1. Ісаєва О.О. Теорія і технологія розвитку читацької діяльності старшокласників у процесі вивчення зарубіжної літератури: монографія. К., 2003.
2. Клименко Ж.В. Теорія і технологія вивчення перекладних художніх творів у старших класах загальноосвітньої школи: Монографія. К., 2006. 340 с.
3. Куцевол О.М. Теоретико-методичні основи розвитку креативності майбутніх учителів літератури: монографія. Вінниця: Глобус-прес, 2006. 348 с.
4. Мацевко-Бекерська Л. Методика викладання світової літератури. – Львів, 2012.
5. Мірошниченко Л.Ф. Методика викладання світової літератури в середніх навчальних закладах : Підручник. К.: Вицашк., 2007. 415 с.
6. Наукові основи методики літератури. Навчально-методичний посібник / За ред. докт. пед. н., проф. Н.І. Волошиної. – К.: Ленвіт, 2002.
7. Нікітіна А. В. Педагогічний дискурс учителя словесника : монографія. Київ : Ленвіт, 2013. 338 с.
8. Орлова О. В. Методика навчання зарубіжної літератури. Полтава : ПНПУ, 2021. 109 с.
9. Пасічник Є.А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах: Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти. К.: Ленвіт, 2000.
10. Токмань Г.Л. Методика викладання української літератури в старшій школі: екзистенціонально-діалогічна концепція. К.: Міленіум, 2002. 320 с.
11. Удовиченко Л.М. Методика навчання зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти. Навчальний посібник для підготовки до атестації студентів-філологів. Кі́вський університет імені Бориса Грінченка. Електронний ресурс, 2022. 121 с.
12. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури у школі: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2007. 316 с.

Додаткова література

1. Босак С. Особистісно-орієнтоване навчання – у практиці. *Українська мова і література в школі*. 2003. №8. С. 37-41.
2. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури: Підручник / За наук. Ред. О. Галича. К.: Либідь, 2001. 488 с.
3. Інтерактивні технології навчання: теорія, практика, досвід. Метод. посіб. / автор-уклад. О. Пометун, Л. Пироженко. Київ : А. П. Н.. 2012. 136 с.
4. Ісаєва О. О. Організація та розвиток читацької діяльності школярів при вивченні зарубіжної літератури: Посібник для вчителя. К.: Ленвіт, 2000. 184 с.

5. Кожуховська Л. Самоаналіз уроку як ефективний засіб формування у студентів-філологів фахових умінь. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. 2012. Вип. 27. С. 131 – 135.

6. Лісовський А. М. Етюди з методики викладання літератури. Київ: Ленвіт, 2013. 105 с.

7. Ніколенко О.М., Куцевол О.М. Сучасний урок зарубіжної літератури: Посібник для вчителя. К.: Видавничий центр «Академія», 2003. 184с.

8. Рудаківська С.В. Зарубіжна література. Розгорнуте календарне планування уроків за програмою 2001 року. 11 клас. Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2003. 192 с.

4. Структура варіанту та критерії оцінювання

Кожний варіант екзаменаційного білету містить 50 тестових завдань з вибором однієї правильної відповіді з чотирьох запропонованих. Оцінка за відповідь на кожне тестове завдання екзаменаційного білету може набувати одного з двох значень: максимального значення - 2 бали в разі правильної відповіді, мінімального значення - 0 балів у разі неправильної відповіді. Максимальна сума балів за виконання всіх завдань – 100 (таб.1).

Таблиця 1

Форма завдання	Максимальна кількість балів, яку можна отримати за одне завдання	Максимальна кількість балів, яка може бути набрана за весь екзамен
Питання на обрання однієї правильної відповіді	2	2 x 50 = 100

Оцінка визначається за 100-бальною та національною шкалами. Оцінка за екзамен «відмінно» відповідає сумі балів від 90 до 100, оцінка «добре» – від 75 до 89 балів, оцінка «задовільно» – від 60 до 74 балів, оцінка «незадовільно» – від 0 до 59 балів.

Розподіл питань у кожному варіанті

Тестові завдання формуються за дисциплінами шести розділів даної програми. У розділ 1 включено 4 дисципліни з циклу мовної підготовки (основна іноземна мова (англійська)), у розділ 2 – 5 дисциплін з циклу історія зарубіжної літератури, розділи 3,4,5,6 складаються з однієї окремої дисципліни циклів психолого-педагогічної та методичної підготовки відповідно.

До складу кожного білета з розділу 1 беруться 15 завдань з дисципліни №1 «Лексикологія основної іноземної мови», №2 «Стилістика і культура основної іноземної мови», №3 «Основна іноземна мова (англійська)», №4 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови» (розподіл балів див. у таблиці 2).

З розділу 2 беруться 15 завдань по 3 тестові завдання з кожної дисципліни; з розділів 3 та 4 – по 5 тестових завдань з кожної дисципліни; з розділів 5 та 6 включаються по 5 тестових завдань, по 1 з кожної із 5 тем дисципліни.

Для забезпечення оголошеної структури екзаменаційного білету і належної варіативності при його формуванні склад та об'єм бази тестових завдань повинен бути таким (таб.2).

Таблиця 2

Розділ	Дисципліни	Кількість завдань у білеті	Всього завдань з дисципліни	Всього завдань у розділі
1	№1 «Лексикологія основної іноземної мови»	3	30	150
	№2 «Стилістика і культура основної іноземної мови»	3	30	
	№ 3 «Основна іноземна мова (англійська)»	6	60	
	№ 4 «Історичний та теоретичний аспекти граматики основної іноземної мови»	3	30	
2	№ 5 «Історія зарубіжної літератури Середньовіччя та доби Відродження»	3	30	150
	№ 6 «Історія зарубіжної літератури XVII–XVIII ст.»	3	30	
	№ 7 «Історія зарубіжної літератури XIX ст.»	3	30	
	№ 8 «Історія зарубіжної літератури к. XIX – п. XX ст.»	3	30	
	№ 9 «Історія зарубіжної літератури XX ст.»	3	30	
3	№ 10 «Педагогіка»	5	50	50
4	№ 11 «Психологія»	5	50	50
5	№ 12 «Методика викладання основної іноземної мови (англійської) в загальноосвітніх навчальних закладах»	5	50	50
6	№ 13 «Методика викладання зарубіжної літератури в загальноосвітніх навчальних закладах»	5	50	50
Загальна кількість завдань		50		500